

OBSAH

	str.
1. SILNOPROUDÉ POLOVODIČOVÉ PRVKY	3
1.1. Fyzikální podstata tyristoru	3
1.1.1. Závěrný směr	3
1.1.2. Propustný směr	4
1.2. Voltampérové charakteristiky tyristoru	5
1.2.1. Závěrná charakteristika	6
1.2.2. Blokovací charakteristika	7
1.2.3. Propustná charakteristika	8
1.3. Zapínání tyristoru	8
1.3.1. Zapínání tyristoru proudem řídicí elektrody	8
1.3.2. Strmost nárůstu propustného proudu di_p/dt	10
1.3.3. Vstupní charakteristika tyristoru	10
1.3.4. Zapínání tyristoru překročením průrazného blokovacího napětí	12
1.3.5. Zapínání tyristoru strmostí nárůstu blokovacího napětí du_b/dt	12
1.3.6. Zapínání světelným tokem /fototyristor/	13
1.4. Vypínání tyristorů	14
1.5. Zatěžování tyristorů	16
1.5.1. Propustné ztráty	16
1.5.2. Ztráta závěrná a blokovací	18
1.5.3. Zapínací ztráta	18
1.5.4. Vypínací /komutační/ ztráta	19
1.5.5. Tepelný odpor, proudová zatižitelnost	19
1.5.6. Transientní /přechodový/ odpor	21
1.5.7. Proudová zatižitelnost tyristoru	22
1.6. Speciální tyristory a jiné silnoproudé polovodičové prvky	23
1.6.1. Lavinový tyristor	23
1.6.2. Tyristory s vysokou rychlostí nárůstu anodového proudu	24
1.6.3. Tyristory s vysokou rychlostí nárůstu blokovacího napětí	24
1.6.4. Čtyčvrstvá dioda	25
1.6.5. Vypínatelný tyristor, trigistor	25
1.6.6. Výkonový tecnetron	26
1.6.7. Dvousměrné polovodičové prvky	26
2. ŘÍZENÉ USMĚRŇOVAČE	28
2.1. Princip činnosti	28
2.1.1. Uzlová zapojení	29
2.1.2. Místková zapojení	30
2.2. Proud a napětí stejnosměrného obvodu	32
2.2.1. Režim přerušovaných proudů	33
2.2.2. Režim spojitých proudů	36
2.2.3. Invertorový režim	39
2.2.4. Harmonická analýza usměrněného napětí	40
2.3. Komutace	42
2.3.1. Časový průběh proudů ventilů při komutaci, uhel překrytí	43
2.3.2. Vliv komutace na usměrněné napětí	45
2.4. Vliv řízených usměrňovačů na elektrickou síť	47
2.4.1. Jalový příkon měniče	47
2.4.2. Vyšší harmonické síťového proudu	49

	str.	
2.5.	Řízený usměrňovač s nulovou diodou	50
2.5.1.	Časový průběh usměrněného proudu a napětí	50
2.5.2.	Střední hodnota usměrněného proudu	55
2.5.3.	Jalový příkon řízeného usměrňovače s nulovou diodou	55
2.6.	Užívaná zapojení usměrňovačů	57
2.6.1.	Jednopulsní usměrňovače	57
2.6.2.	Dvoupulsní usměrňovače	58
2.6.3.	Třípulsní usměrňovače	63
2.6.4.	Šestipulsní usměrňovače	68
2.7.	Řídicí obvody	71
2.7.1.	Synchronizační obvod a generátor referenčního signálu	74
2.7.2.	Komparátor	81
2.7.3.	Tvarovací obvod a koncový stupeň	81
2.7.4.	Řídicí obvod s diodou se dvěma bázemi	83
2.8.	Řízený usměrňovač jako prvek regulačního obvodu	86
2.9.	Jištění řízených usměrňovačů	88
2.9.1.	Jištění proti proudovému přetížení	88
2.9.2.	Jistící obvody proti přepětí	92
3.	OBVODY PRO SPÍNÁNÍ A ŘÍZENÍ STŘÍDAVÉHO PROUDU	97
3.1.	Řízení jednofázového proudu	99
3.1.1.	Časové průběhy napětí a proudů fázově řízeného měniče	99
3.1.2.	Řídicí charakteristika měniče	102
3.2.	Řízení třífázového proudu	103
3.3.	Řídicí a zapínací obvody	107
3.3.1.	Zapínací obvody	107
3.3.2.	Řídicí obvody	112
3.4.	Regulační vlastnosti měničů střídavého proudu	116
3.5.	Jištění měničů střídavého proudu	117
4.	MĚNIČE PRO SPÍNÁNÍ A ŘÍZENÍ STEJNOSMĚRNÉHO PROUDU	117
4.1.	Jednokvadrantový měnič $/u > 0, i > 0/$	120
4.1.1.	Režim přerušovaných proudů	121
4.1.2.	Režim spojitých proudů	124
4.2.	Jednokvadrantový měnič $/u > 0, i < 0/$	127
4.2.1.	Režim přerušovaných proudů	128
4.2.2.	Režim spojitých proudů	129
4.3.	Dvoukvadrantové a čtyřkvadrantové zapojení	130
4.3.1.	Dvoukvadrantový měnič pracující v prvním a čtvrtém kvadrantu $/i > 0, u \geq 0/$	130
4.3.2.	Zapojení pracující v prvním a druhém kvadrantu $/i \leq 0, u > 0/$	134
4.3.3.	Čtyřkvadrantové zapojení	135
4.4.	Vliv indukčnosti napájecího zdroje	137
4.5.	Komutace	138
4.5.1.	Obvody s komutačním kondenzátorem	140
4.5.2.	Kmitavé rezonanční obvody	152
4.5.3.	Komutační obvody s transformátorem	155
4.6.	Dimensování	156
4.6.1.	Volba periody spínání	157

	str.	
4.6.2.	Proudové a napěťové dimensování prvků a jejich jištění	157
4.6.3.	Návrh kapacity C_1 a indukčnosti L_1	159
4.7.	Řídicí obvody	160
4.7.1.	Zapínací obvody	160
4.7.2.	Dvouhodnotová regulace výstupního proudu	160
4.7.3.	Řízení frekvence spínání	161
4.7.4.	Řízení doby sepnutí /šířková modulace/	164
5.	STŘÍDAČE A MĚNIČE KMITOČTU	165
5.1.	Napěťové střídače s nucenou komutací	166
5.1.1.	Jednofázové uzlové zapojení	166
5.1.2.	Jednofázové můstkové zapojení	167
5.1.3.	Třífázové můstkové zapojení	170
5.2.	Řízení výstupního napětí napěťových střídačů	177
5.2.1.	Řízení změnou napájecího napětí střídačů	177
5.2.2.	Řízení napětí ve střídači	178
5.3.	Komutační obvody napěťových střídačů	180
5.3.1.	Obvody individuální komutace	181
5.3.2.	Obvody komutace následnou fází	184
5.3.3.	Obvody nezávislé fázové komutace	189
5.3.4.	Obvody společné /centrální/ komutace	194
5.4.	Proudové střídače s nezávislou komutací	197
5.4.1.	Časové průběhy výstupních veličin proudového střídače	197
5.4.2.	Užívaná zapojení proudových střídačů	199
5.5.	Střídače komutované zátěží	203
5.5.1.	Střídač komutovaný paralelním rezonančním obvodem	203
5.5.2.	Střídač komutovaný sériovým obvodem	204
5.6.	Přímé měniče kmitočtu	205
6.	APLIKACE TYRISTOROVÝCH MĚNIČŮ V REGULAČNÍCH OBVODECH	206
6.1.	Regulace stejnosměrného motoru s cizím buzením, řízeným usměrňovačem v kotevním obvodu	206
6.1.1.	Matematický model stejnosměrného motoru napájeného do kotvy řízeným usměrňovačem	206
6.1.2.	Struktura regulačních obvodů jednosměrných pohonů	210
6.1.3.	Reverzační stejnosměrné pohony s řízenými usměrňovači	210
6.2.	Regulace stejnosměrného sériového motoru pulsním měničem	215
6.2.1.	Motorický provoz	216
6.2.2.	Brzdění sériového motoru	216
6.2.3.	Reverzace motoru	218
6.3.	Regulace třífázových asynchronních motorů	219
6.3.1.	Statické charakteristiky asynchronního motoru	219
6.3.2.	Regulace asynchronního motoru změnou statorového napětí	221
6.3.3.	Regulace asynchronního motoru změnou rotorového proudu	222
6.3.4.	Regulace asynchronního motoru rotorovou kaskádou	225
6.3.5.	Regulace asynchronního motoru změnou napájecí frekvence	226
6.4.	Regulace synchronního motoru	230
6.5.	Přehled aplikací tyristorových měničů	238
	Literatura	239
	Obsah	242

